# KOMMISSIONENS BESLUTNING

## af 12. marts 2002

## om Tysklands statsstøtte C 62/2001 (ex NN 8/2000) til Neue Erba Lautex GmbH og Erba Lautex GmbH in Gesamtvollstreckung

*(meddelt under nummer K(2002) 944)*

**(Kun den tyske udgave er autentisk)**

**(EØS-relevant tekst)**

(2002/783/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at interesserede parter havde fået lejlighed til at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med denne artikel [1] og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

### I. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 29. december 1999 modtaget den 3. januar 2000 underrettede Tyskland Kommissionen om støtteforanstaltninger til fordel for den nyetablerede virksomhed Neue Erba Lautex GmbH. Da støtten allerede var udbetalt, blev sagen registreret som uanmeldt støtte under NN 8/2000.

(2) Ved brev af 24. januar 2000 stillede Kommissionen spørgsmål til sagen, som blev besvaret ved breve modtaget den 24. februar og den 6. marts 2000. Ved brev af 17. april 2000 blev der stillet yderligere spørgsmål, som besvaredes den 5. juni 2000. Sagen blev drøftet ved et møde med repræsentanter for den tyske regering den 6. juni 2000. Yderligere oplysninger blev fremlagt den 6. juli og den 9. oktober 2000 samt den 8. januar 2001. Sagen blev drøftet på ny ved et møde med repræsentanter for den tyske regering den 28. februar 2001. Derefter blev der ved brev af 15. marts 2001 stillet yderligere spørgsmål, som besvaredes den 9. og 17. april 2001. Den 26. april 2001 stilledes der flere spørgsmål, og Kommissionen modtog yderligere oplysninger den 7. maj og den 6. juni 2001.

(3) Ved brev af 30. juli 2001 underrettede Kommissionen Tyskland om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, vedrørende ovennævnte støtte. Tyskland svarede herpå ved brev af 21. september 2001, som registreredes som modtaget den 24. september 2001.

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [2]. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den omhandlede støtte. Der indgik bemærkninger fra to tyske konkurrenter og en belgisk tekstilproducentsammenslutning. Disse bemærkninger blev videresendt til Tyskland ved brev af 11. og 21. december 2001 og 10. januar 2002. Tyskland svarede herpå ved brev af 7. februar 2002, som registreredes som modtaget den følgende dag.

### II. STØTTEN

#### A. Virksomheden

a) *Neue Erba Lautex GmbH*

(5) Ifølge de foreliggende oplysninger er Neue Erba Lautex GmbH (NEL) et selskab med begrænset ansvar og en egenkapital på 25 000 EUR. Selskabet blev etableret den 23. december 1999 af den foreløbige kurator for Erba Lautex GmbH, som havde indgivet konkursbegæring (Gesamtvollstreckung) den 2. november 1999 [3]. NEL blev stiftet som et datterselskab ejet 100 % af Erba Lautex GmbH i.G. (i.G. = in Gesamtvollstreckung) og har videreført virksomhedens forretningsaktiviteter uden afbrydelse. Formålet med virksomhedsetableringen var at sælge NEL og overdrage Erba Lautex GmbH's aktiver til NEL.

(6) Ifølge Tyskland har NEL forpagtet visse af Erba Lautex GmbH i.G.'s aktiver. Ifølge de dokumenter, der er

[1] EFT C 310 af 7.11.2001, s. 3.

[2] Se fodnote 1.

[3] Konkursen (Gesamtvollstreckung) blev indledt den 31. december 1999.

fremlagt for Kommissionen, skulle NEL betale en månedlig forpagtningsafgift på 215 626 EUR (421 729 DEM) for disse aktiver. Kommissionen er ikke i besiddelse af oplysninger om, hvorvidt forpagtningssummen rent faktisk bliver betalt. Et par udestående ordrer blev overtaget fra Erba Lautex GmbH i.G.

(7) NEL's personale består af 249 medarbejdere i Erba Lautex GmbH i.G., 16 lærlinge og en af firmaets tidligere forretningsførere, hr. Matt ([4]). Ifølge Tysklands oplysninger blev kontrakterne med Erba Lautex GmbH i.G.'s 249 ansatte opsagt i henhold til en aftale indgået med repræsentanter for de ansatte. De ansatte underskrev herefter direkte kontrakter med NEL. Der blev ikke betalt affindelsessummer.

(8) Virksomhedsstruktur ifølge Tyskland:

**Erba Lautex in Gesamtvollstreckung**

(inkl. aktiver/personale, der skal overdrages til NEL)

**NEL**

(9) NEL, som viderefører aktiviteterne i Erba Lautex GmbH i.G., som opererede i tekstilindustrien, er derfor ligeledes aktiv på tekstilmarkedet. Virksomhedens aktiviteter blev genoptaget den 31. december 1999. Ligesom Erba Lautex GmbH i.G. har også NEL sæde i Neugersdorf i Sachsen, som er et regionalt støtteområde i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

([4]) Ifølge Tyskland varetager hr. Maron, tidligere investor og forretningsfører for Erba Lautex GmbH, ikke mere denne funktion.

Forsøg på salg af NEL

(10) Tyskland erklærede allerede i december 1999, at Erba Lautex' aktiver ville blive overdraget til NEL, hvorefter NEL ville blive solgt ved en åben og betingelsesløs udbudsprocedure. Kurator satte Price Waterhouse Coopers (PWC) til at gennemføre udbudsproceduren. Ifølge Tyskland blev et offentligt salgstilbud offentliggjort i Financial Times og på internettet den 25. februar 2000, og endvidere blev der fremsendt brev til 70 tekstilvirksomheder i Europa og i oversøiske lande. Den oprindelige frist til afgivelse af bud var fastsat til den 20. marts 2000, men blev forlænget indtil den 12. maj 2000 for at give interesserede bedre tid til at afgive bud.

(11) Ifølge Tyskland blev der ført forhandlinger med flere interesserede parter. Kurator regnede med tidligst at kunne afslutte salget ved udgangen af februar måned 2001. Dette skete ikke. Tyskland bekræfter, at der foregår forhandlinger med potentielle investorer, men har dog, fordi der skal være anmodet om fortrolig behandling, hverken oplyst antal eller navne på de potentielle investorer.

Den planlagte omstrukturering af NEL

(12) Tyskland har fremlagt en undersøgelse udført af PWC, ifølge hvilken etableringen af Erba Lautex GmbH's retsefterfølger kun ville være mulig, hvis den nye virksomhed var omstruktureret. De anslåede omstruktureringsomkostninger for det nyetablerede NEL er indeholdt i nedenstående tabel:

| Omstruktureringsforanstaltninger | Omkostninger (mio. DEM) | Omkostninger (mio. EUR) |
|---|---|---|
| Køb af grunde og bygninger (*) | 8,0 | 4,090 |
| Køb af løsøre (**) | 6,0 | 3,067 |
| Nyinvesteringer | 8,0 | 4,090 |
| Likviditet | 27,0 | 13,805 |
| Tilbagebetaling af to lån til BvS og Fristaten Sachsen | 8,7 | 4,448 |
| **I alt** | **57,7** | **29,500** |

(*) Grundstykkets værdi er af en uvildig vurderingsmand fastsat til 0,911 mio. EUR (1,781 mio. DEM) og bygningens værdi til 3,329 (6,512 mio. DEM).

(**) Af en uvildig vurderingsmand vurderet til 5,9 mio. DEM.

(13) Ifølge Tyskland drejer det sig i denne forbindelse om maksimumsbeløb. Man kom ikke ind på, hvordan udgifterne skal finansieres, og om der, hvis der i sidste ende skulle blive tale om et salg af NEL, vil blive stillet offentlige midler til rådighed. Tyskland gav ganske vist til at begynde med udtryk for, at den planlagte omstrukturering først ville finde sted efter et salg af NEL; ifølge de seneste oplysninger er der dog øjensynligt allerede truffet en række foranstaltninger, såsom uddannelse af de ansatte, udvikling af nye produkter og ændring af virksomhedsstrategien.

(14) I henhold til undersøgelsen skulle NEL efter omstruktureringen genvinde sin rentabilitet inden 2002. Ifølge de seneste oplysninger registrerede NEL i 2000 et tab på 1,62 mio. EUR (3,169 mio. DEM). Det blev ikke oplyst, hvordan tabet blev udlignet, eller om det blev overtaget af NEL eller Erba Lautex GmbH. NEL's tab i 2001 beløb sig efter de seneste oplysninger til ca. 0,5 mio. EUR (1 mio. DEM).

b) *Erba Lautex GmbH in Gesamtvollstreckung*

(15) Det tidligere Lautex Weberei und Veredlung GmbH var en tekstilvirksomhed, som indtil privatiseringen i 1997 administreredes først af Treuhandanstalt og derefter af dennes retsefterfølger, Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS). I 1998 havde virksomheden 360 ansatte. I 1997 var virksomhedens omsætning på 29,158 mio. EUR (57,029 mio. DEM), og dens aktiver havde en værdi af 45,976 mio. EUR (89,921 mio. DEM).

(16) I 1997 blev virksomheden privatiseret ved salg til Daunkoncernen, en blandingskoncern med sæde i Tyskland, som ligeledes tilhører tekstilbranchen, og som har 11 600 ansatte og en omsætning på 0,72 mia. EUR (1,4 mia. DEM). I april 1998 overtog en anden investor, Maron-koncernen, halvdelen af aktiekapitalen, hvorefter virksomheden ændredes til Erba Lautex GmbH. Maron-koncernen tilhører ligeledes tekstilsektoren. Til Maron-koncernen hører det tidligere Erba GmbH, som forarbejder skjorte- og blusestoffer, samt væveri- og farverifabrikker i Den Tjekkiske Republik. Der er for denne koncern ikke oplyst tal på personalets størrelse, omsætningen eller aktiverne.

(17) Med sin beslutning 2000/129/EF ([5]) forbød Kommissionen støtte på 60,84 mio. EUR (119 mio. DEM) til Erba Lautex GmbH. Støtten blev anset for uforenelig med fællesmarkedet, da den ikke opfyldte kriterierne i rammebestemmelserne for vurdering af statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder fra 1994 ([6]). Af denne grund krævede Kommissionen tilbagebetaling af støtten inklusive de renter, der er påløbet siden den dag, hvor støtten blev udbetalt. I november 1999 indgav Erba Lautex GmbH konkursbegæring (Gesamtvollstreckung). Ifølge Tysklands oplysninger blev den uforenelige støtte opført som en del af konkursmassen. Hidtil er der ikke tilbagebetalt nogen støtte.

B. **Nye finansieringsforanstaltninger**

a) *Påstået redningsstøtte*

(18) Den 23. december 2000 modtog NEL, hvad der oplystes at være en redningsstøtte på 2,224 mio. EUR (4,35 mio. DEM) fra Sächsische Aufbaubank (SAB). Den 1. februar 2001 indrømmede BvS virksomheden et yderligere lån af samme størrelse til det samme formål. Derudover stillede BvS den 19. maj 2001 et yderligere beløb på 0,159 mio. EUR (0,312 mio. DEM) til rådighed. Et beløb af samme størrelse blev den 8. juni 2001 stillet til rådighed af SAB. Ifølge Tyskland blev disse lån ydet til referencesatsen.

(19) Den påståede redningsstøtte beløber sig til 4,767 mio. EUR (9,324 mio. DEM). Denne støtte blev oprindeligt indrømmet for en periode på seks måneder. Perioden blev forlænget til 12 måneder, da starten på omstruktureringen ifølge Tyskland var blevet forsinket. Ifølge Tyskland blev der med hensyn til lånenes tilbagebetaling opnået en aftale, hvorefter der fra den 1. juli 2001 skal tilbagebetales et månedligt beløb på 2 556 EUR (5 000 DEM) til både SAB og BvS. Dette dog under forudsætning af en betydelig forlængelse af den aftalte løbetid for lånene på 12 måneder.

b) *Kapitaltilførslen*

(20) Den 27. februar 2001 blev Kommissionen underrettet om, at 3,289 mio. EUR (6,434 mio. DEM) ville blive tilbagebetalt til de tidligere investorer i Erba Lautex GmbH af BvS. Dette beløb svarede til godtgørelse af den pris, der var blevet betalt for virksomheden, og til den kapitaltilførsel på 3,067 mio. EUR (6 mio. DEM), som var blevet aftalt med investorerne i forbindelse med privatiseringen.

([5]) EFT L 42 af 15.2.2000, s. 19.

([6]) EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12.

(21) Tyskland har fremlagt dokumentation for, at hver af investorgrupperne mellem april 1998 og august 1999 har indbetalt 1,533 mio. EUR (3 mio. DEM) i egenkapital. Privatiseringen var ved kontrakt gjort betinget af, at den støtte, virksomheden modtog, blev godkendt af Kommissionen. Da Kommissionen imidlertid afgav en negativ beslutning, havde investorerne krav på at få beløbene godtgjort. I henhold til privatiseringsaftalen skulle beløbene betales tilbage til investorerne af BvS.

(22) I forbindelse med procedurens indledning konstaterede Kommissionen, at der var blevet tilført virksomheden kapital på 3,067 mio. EUR (6 mio. DEM), og at BvS ikke under konkursen havde anmeldt dette beløb som fordring i Erba Lautex GmbH's konkursbo. Som svar på undersøgelsesprocedurens indledning meddelte Tyskland Kommissionen, at denne fordring inklusive renter var blevet opført som en del af konkursmassen den 27. juli 2001. Det oplystes ikke, om fordringen var blevet bekræftet af kurator.

## III. BEGRUNDELSE FOR INDLEDNING AF UNDERSØGELSESPROCEDUREN

(23) På baggrund af de foreliggende oplysninger er Kommissionen nået frem til det resultat, at de finansielle foranstaltninger, som det offentlige har truffet til fordel for NEL og Erba Lautex, udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. I sin foreløbige vurdering anser Kommissionen de to virksomheder som én økonomisk enhed, da NEL er et datterselskab, som ejes 100 % af Erba Lautex i.G., hvis forretningsaktiviteter selskabet har videreført ved forpagtning af aktiverne.

(24) Kommissionen var af den opfattelse, at der ikke her var tale om noget undtagelsestilfælde, der kunne retfærdiggøre ny støtte til samme økonomiske enhed, og tog specielt hensyn til, at den støtte, der var blevet erklæret for ulovlig i juli 1999, ikke var blevet tilbagebetalt. I henhold til Domstolen for De Europæiske Fællesskabers faste domspraksis måtte der ikke være blevet udbetalt ny støtte, før den uretmæssige støtte var blevet tilbagebetalt. Desuden havde den nye støtte som forklaret af de klagende parter øjensynligt en uhensigtsmæssig kumulerende virkning på markedet. Kommissionen havde derfor sine tungtvejende tvivl om, hvorvidt denne nye støtte kunne anses som forenelig med fællesmarkedet. Af disse grunde blev der indledt en formel undersøgelsesprocedure.

## IV. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

(25) Kommissionen har modtaget bemærkninger fra to tyske konkurrenter og en belgisk tekstilproducentsammenslutning. Samtlige konkurrenter erklærede, at NEL's videreførelse af virksomheden Erba Lautex GmbH i.G. resulterede i betydelige konkurrencefordrejninger især på grund af de lave priser, som NEL siges at operere med. Den belgiske tekstilproducentsammenslutning gav udtryk for frygt for, at Erba Lautex GmbH i.G. på grund af den manglende tilbagebetaling af den for uretmæssig erklærede støtte fortsat ville være aktiv via NEL og i stand til at fastsætte priser, der efter sammenslutningens oplysninger ligger under omkostningerne.

## V. KOMMENTARER FRA DE TYSKE MYNDIGHEDER

(26) I sit svar på undersøgelsesprocedurens indledning insisterede Tyskland på, at det nystiftede NEL er et redningsselskab i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelsen i fodnote 10 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder fra 1999 [7]. I henhold hertil er eneste undtagelse fra princippet om, at det ikke er tilladt at yde rednings- og omstruktureringsstøtte til en nystiftet virksomhed, »tilfælde, der behandles af »Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben« inden for rammerne af dens privatiseringsopgaver, og andre lignende tilfælde i de nye delstater — og det gælder kun for de tilfælde, hvor virksomheden er opstået ved likvidation eller overtagelse indtil den 31. december 1999.«

(27) Efter Tysklands opfattelse er et redningsselskab en virksomhed, der etableres for at videreføre en konkursramt virksomheds aktiviteter. Med henblik herpå overtager redningsselskabet virksomhedens aktiver, medens passiverne forbliver i den gamle virksomhed. Begge kriterier skulle, efter hvad der er oplyst, være opfyldt i dette tilfælde. I modsætning til Kommissionens opfattelse, at NEL ikke kan anses som redningsselskab, fordi det ikke er afviklet og dets aktiver ikke er blevet overtaget, anser Tyskland indledningen af konkursbehandlingen for at være en form for likvidation og forpagtningen af aktiverne for at være sammenlignelig med en overtagelse.

[7] EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

(28) Til bemærkningerne fra tredjemand erklærede Tyskland, at NEL måtte operere med højere omkostninger end det nuværende Erba Lautex GmbH i.G. i sin tid. I modsætning til udtalelserne fra NEL's konkurrenter påstod Tyskland, at NEL havde mistet mulige ordrer, fordi dets priser lå højere end konkurrenternes. Hertil kommer, at NEL i betragtning af den kritiske situation, virksomheden i øjeblikket befinder sig i, ikke ville kunne lægge nogen aggressiv prisadfærd for dagen.

## VI. VURDERING

### A. Støtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1

(29) NEL og Erba Lautex GmbH i.G. modtog finansiel støtte af statslige midler, hvorved de to virksomhedsenheder opnåede fordele i forhold til deres konkurrenter. Da tekstilmarkedet er et europæisk produktmarked med intensiv konkurrence og kendetegnet ved overskudskapacitet, truer en finansiel begunstigelse af en virksomhed i forhold til dennes konkurrenter med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(30) NEL er i øjeblikket tabsgivende og har ifølge egne oplysninger brug for en omstrukturering for at kunne videreføre virksomheden ved egen kraft. Desuden ejes virksomheden 100 % af en konkursramt virksomhed, Erba Lautex GmbH i.G., der tydeligvis er en virksomhed i vanskeligheder. Ved indledning af undersøgelsesproceduren gav Kommissionen udtryk for den opfattelse, at der ikke var nogen privat investor, der i lyset af de pågældende virksomheders vanskeligheder ville have stillet økonomisk støtte til rådighed for disse. Derfor blev de offentlige finansieringsforanstaltninger til fordel for NEL og Erba Lautex GmbH kategoriseret som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(31) Den påståede redningsstøtte, der blev ydet af BvS, et offentligt organ, og af SAB, et offentligt kreditinstitut, samt henstanden hermed udgør en række foranstaltninger, som Kommissionen først skal vurdere. Tyskland har på intet tidspunkt bestredet det faktum, at både NEL og Erba Lautex GmbH i.G. skal anses som kriseramte. Desuden erkender Tyskland, at de lån, som BvS og SAB har ydet NEL direkte, skal anses som redningsstøtte. Kommissionen fastholder derfor sin opfattelse. Tyskland er imidlertid uenig i, at kapitaltilførslen til Erba Lautex GmbH skal anses som støtte. Efter Tysklands opfattelse truer denne foranstaltning ikke med at fordreje konkurrencevilkårene i fællesmarkedet eller påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(32) I anden omgang vil Kommissionen undersøge om kapitaltilførslen har karakter af støtteforanstaltning. Ved indledningen af undersøgelsesproceduren var Kommissionen af den opfattelse, at den godtgørelse af kapitaltilførslen, som de tidligere investorer i Erba Lautex GmbH havde modtaget i henhold til privatiseringsaftalen, ikke indebar nogen økonomisk fordel for disse. Kapitaltilførslen i sig selv var imidlertid en fordel for Erba Lautex GmbH i.G., da virksomhedens kapital herved blev forøget med 3,07 mio. EUR (6 mio. DEM). Som følge af BvS' tilbagebetaling af beløbet til de tidligere investorer i Erba Lautex GmbH i.G. bevarede virksomheden den fordel, som i sidste ende skyldtes statsmidler. Det tages imidlertid som udgangspunkt, at denne fordel blev opnået på privatiseringstidspunktet. BvS optrådte nemlig på samme måde som en kautionist for kapitaltilførslen ved at indvillige i at tilbagebetale kapitaltilførslen til investorerne i tilfælde af, at Kommissionen forbød den støtte, der allerede var ydet virksomheden. I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte, som gives i form af garantier ([8]), blev fordelen opnået på det tidspunkt, hvor forpligtelsen til at dække kapitalforøgelsen blev indgået, og ikke på det tidspunkt, hvor denne forpligtelse krævedes opfyldt eller betalingerne gennemførtes.

(33) Da tekstilmarkedet er et marked med intensiv konkurrence og samhandel mellem medlemsstaterne, truer en sådan finansiel fordel med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Kommissionen henviser til sin beslutning 2000/129/EF, som indeholder en beskrivelse af den måde, hvorpå privatiseringen af Erba Lautex GmbH i.G. fandt sted. Kommissionen er af den opfattelse, at ingen privat investor ville have forpligtet sig til at kautionere for en sådan kapitaltilførsel, uden at have udsigt til at opnå et udbytte.

(34) Derfor fastholder Kommissionen sin opfattelse af, at denne foranstaltning skal anses som statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Det faktum, at de tyske myndigheder lod denne fordring optage som konkursfordring et år efter, at investorerne var blevet holdt skadesløse, ændrer intet ved, at kapitalforøgelsen er at anse som støtte. Tværtimod kunne de tyske myndigheders manglende overholdelse af deres forpligtelse til særlig påpasselighed anses for at være en yderligere finansiel begunstigelse af den konkursramte virksomhed og/eller dennes kreditorer.

([8]) EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14.

B. **Støttemodtagere**

(35) Allerede ved undersøgelsesprocedurens indledning nærede Kommissionen tvivl om, hvorvidt den nyetablerede virksomhed, NEL, skulle anses som enemodtager af den påståede redningsstøtte, således som hævdet af Tyskland.

(36) Ved indledningen af undersøgelsesproceduren gik Kommissionen ud fra, at NEL og Erba Lautex GmbH i.G. udgjorde én økonomisk enhed. NEL er et datterselskab, som ejes 100 % af Erba Lautex GmbH i.G., og som ikke råder over egne aktiver, men har forpagtet disse af Erba Lautex GmbH i.G. med det formål at videreføre denne virksomheds forretningsaktiviteter. Erba Lautex GmbH i.G. ejer alle andele og aktiver og kontrollerer således den nyetablerede virksomhed. Kommissionen anser således koncernen, som består af moderselskabet, Erba Lautex GmbH i.G., og datterselskabet NEL, som ejes 100 % af moderselskabet, for at være modtager af den pågældende støtte. Denne opfattelse bygger på en analyse af, hvilken økonomisk enhed der til syvende og sidst nyder godt af støtten.

(37) Den påståede redningsstøtte til NEL kom ligeledes Erba Lautex GmbH i.G. til nytte. Ifølge Tysklands oplysninger blev støtten anvendt til betaling af de løbende udgifter og erstatningsinvesteringer. Løbende udgifter er udgifter, der opstår som følge af anvendelsen af anlægsaktiver. I det pågældende tilfælde bestod de af løn- og arbejdsomkostninger samt udgifter til energi, råvareleverancer osv. Medens NEL direkte nød godt af støttemidlerne til dækning af sine personaleomkostninger, fordi virksomheden anvendte Erba Lautex GmbH i.G.s maskiner og anlæg, bliver støtten som følge af virksomhedens anvendelse af maskiner og anlæg eller erstatningsinvesteringer ligeledes en fordel for Erba Lautex GmbH i.G. For så vidt angår kapitaltilførslen, fastslås det, at den kom Erba Lautex GmbH til gode.

(38) Når man tager hensyn til, at NEL og Erba Lautex GmbH i.G. udgør én koncern, og at begge virksomheder har nydt godt af støtten, kan man gå ud fra, at begge er støttemodtagere.

C. **Undtagelsesbestemmelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c)**

(39) Den nye støtte til koncernen, bestående af NEL og Erba Lautex GmbH, udgør i alt 7,834 mio. EUR (15,324 mio. DEM). Støtten er sammensat af en påstået redningsstøtte på 4,767 mio. EUR (9,324 mio. DEM) og en kapitaltilførsel på 3,067 mio. EUR (6 mio. DEM).

(40) Da støtten ikke blev ydet inden for rammerne af en godkendt ordning, kategoriserer Kommissionen den som ny støtte. EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3, indeholder undtagelsesbestemmelser til det generelle forbud mod støtte, der er fastlagt i artikel 87, stk. 1.

(41) Undtagelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2, finder ikke anvendelse på dette tilfælde, da det her ikke drejer sig om støtte af social karakter til enkelte forbrugere, eller om støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder; det drejer sig ej heller om støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling. Undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), finder heller ikke anvendelse.

(42) EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c) indeholder yderligere undtagelsesbestemmelser. Da støtten ikke var bestemt til regionaludvikling, men derimod til genoprettelse af den langsigtede rentabilitet for en kriseramt virksomhed, kan kun EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), komme i betragtning. Herefter er det tilladt at yde statsstøtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsaktiviteter, forudsat, at støtten ikke påvirker samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Hertil kommer, at de eneste foranstaltninger, som Tyskland er parat til at anse som støtte, efter Tysklands egen opfattelse er redningsstøtte. Tyskland har aldrig gjort gældende, at det skulle dreje sig om støtte til små og mindre virksomheder (SMV'er) eller dokumenteret virksomhedens status som værende SMV.

(43) Kommissionen har fastlagt særlige retningslinjer for vurdering af rednings- og omstruktureringsstøtte. Efter en første undersøgelse er Kommissionen af den opfattelse, at ingen af Fællesskabets rammebestemmelser for forskning og udvikling, miljøbeskyttelse, små og mindre virksomheder eller for beskæftigelse og uddannelse, men derimod udelukkende rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder kommer i betragtning. Da en del af støtten blev ydet efter den 30. april 2000, finder Fællesskabets rammebestemmelser af 23. december 1999 ([9]) (»rammebestemmelser«) anvendelse ([10]).

([9]) Se fodnote 7.

([10]) I henhold til punkt 7.5 i disse rammebestemmelser vil »Kommissionen undersøge, om en rednings- og omstruktureringsstøtte er i overensstemmelse med fællesmarkedet på grundlag af nærværende rammebestemmelser, hvis støtten eller en del af støtten er ydet efter offentliggørelsen af dem i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*«.

a) *Virksomhedens støtteberettigelse*

(44) Tyskland hævder, at NEL skal kategoriseres som eneste støttemodtager og som redningsselskab i den betydning, som fremgår af undtagelsesbestemmelsen i fodnote 10 til rammebestemmelserne. Som nævnt ovenfor er det i henhold til denne fodnote tilladt at yde rednings- eller omstruktureringsstøtte til virksomheder i de nye forbundslande, såfremt virksomheden er opstået ved likvidation eller overtagelse af aktiver senest den 31. december 1999. Ved undersøgelsesprocedurens indledning fastslog Kommissionen imidlertid, at der indtil videre hverken har været tale om en likvidation eller overtagelse af aktiver. Tyskland anfører, at indledningen af konkursbehandlingen er en form for likvidation, og at forpagtningen af aktiverne kan sammenlignes med en overtagelse.

(45) Kommissionen deler ikke den opfattelse, at konkursbehandlingen er en form for likvidation. En likvidation indebærer ifølge sagens natur en omsætning af aktiver til rede penge. En forudsætning er som regel salg af aktiver og udligning af forpligtelser med sigte på indstilling af virksomhedens aktiviteter. Ved likvidationen skal virksomhedens aktiver fordeles mellem kreditorerne og virksomhedsejerne, inden virksomheden afvikles. Modsat kan en konkurs indebære reorganisering og videreførelse af virksomhedens aktiviteter, forudsat at det i forbindelse med konkursbehandlingen ikke kræves, at aktiverne likvideres og fordeles. Konkurs og likvidation er således to forskellige ting. Ved indledningen af en konkursbehandling kræves det ikke, at virksomheden likvideres, især ikke i henhold til tysk lovgivning, som tillader videreførelse af virksomhedens aktiviteter. I nærværende tilfælde blev det besluttet at videreføre virksomhedens aktiviteter på ubestemt tid. Således er effekten af beslutningen om at indlede en konkursbehandling ikke sammenlignelig med effekten af en beslutning om at likvidere en virksomhed.

(46) Kommissionen afviser opfattelsen af, at forpagtning af aktiver er sammenlignelig med en overtagelse. En forpagtningsaftale adskiller sig ifølge sin natur helt og aldeles fra en købsaftale. Ved en forpagtningsaftale lejer forpagteren aktiver af bortforpagteren. Sidstnævnte bevarer sin ejendomsret, men forpagteren erhverver retten til at anvende aktiverne i en nærmere bestemt periode mod betaling af forpagtningsafgift eller leje. Ved en købsaftale overgår ejendomsretten fra sælger til køber mod betaling. Således er købers og forpagters rettigheder og pligter grundlæggende forskellige og er i henhold til fodnote 10 til rammebestemmelserne på ingen måde sammenlignelige.

(47) I nærværende tilfælde blev alle de relevante transaktioner desuden gennemført inden for den samme koncern, eftersom NEL ikke udgør en uafhængig virksomhedsenhed, men derimod fuldt ud ejes af moderselskabet, Erba Lautex GmbH i.G. Set i lyset af denne kendsgerning, blev aktiverne ikke »overtaget« i den i rammebestemmelserne anførte forstand. Kommissionen er således af den opfattelse, at kriterierne i fodnote 10 til rammebestemmelserne ikke er opfyldt. Kommissionen skal således med udgangspunkt i rammebestemmelserne vurdere, om støtten til koncernen kan anses som rednings- eller omstruktureringsstøtte.

b) *Overensstemmelse med kriterierne i rammebestemmelserne*

(48) I forbindelse med de foranstaltninger, som også Tyskland opfatter som støtte, skal der være tale om redningsstøtte, som udelukkende er ydet til NEL. Som allerede anført er Kommissionen imidlertid af den opfattelse, at den koncern, der udgøres af Erba Lautex i.G. og dens 100 % ejede datterselskab, NEL, skal anses som støttemodtager, og at kapitalforøgelsen ligeledes udgør støtte, der skal vurderes i henhold til rammebestemmelserne.

(49) For at blive kategoriseret som redningsstøtte i henhold til rammebestemmelserne skal foranstaltningerne bestå af likviditetsstøtte i form af lån eller lånegarantier, der ydes på markedsvilkår, og som skal tilbagebetales inden for en periode på højst 12 måneder. I tilfælde af alvorlige sociale og arbejdsmarkedsmæssige vanskeligheder skal redningsstøtten ydes i en begrænset periode på sædvanligvis seks måneder, således at virksomhedens fremtid kan vurderes, og der kan udarbejdes omstrukturerings- eller likvidationsplaner.

(50) Der er i forbindelse med kapitalforøgelsen imidlertid ikke tale om nogen likviditetsstøtte, og i henhold til de foreliggende oplysninger er støtten heller ikke ydet på markedsvilkår. Desuden er den sædvanlige periode på seks måneder, i hvilken der kan bevilges redningsstøtte, i det foreliggende tilfælde uden begrundelse overskredet markant. Dertil kommer, at virksomheden i henhold til de foreliggende oplysninger skal tilbagebetale den påståede redningsstøtte inden for en periode på otte år, i hvilken forbindelse der ikke er taget højde for tilbagebetalingen af renter. Endelig hersker der alvorlig tvivl om, hvorvidt kapitalforøgelsen overhovedet tilbagebetales.

(51) Hertil kommer, at Kommissionen først kan fastslå, om der er ydet støtte, når støttemodtagerens fremtid kan vurderes. NEL's fremtid er imidlertid allerede vurderet, da der allerede ved virksomhedens etablering og forud for ydelsen af den påståede redningsstøtte var udarbejdet en omstruktureringsplan for virksomheden. Også for Erba Lautex GmbH i.G. er fremtiden uvis, da det indtil videre kun er blevet besluttet, at den via NEL skal fortsætte sine aktiviteter på ubestemt tid.

(52) Ifølge Tyskland var redningsstøtten nødvendig, indtil omstruktureringen af NEL påbegyndtes. Efter Kommissionens opfattelse er formålet med redningsstøtte i henhold til rammebestemmelserne imidlertid at muliggøre videreførelsen af virksomhedens aktiviteter, indtil det kan vurderes, om virksomheden kan overleve. Selv om man accepterer en vis fleksibilitet, kan redningsstøtte ikke godkendes for en ubegrænset periode. Dette var imidlertid tilfældet, da omstruktureringen skulle indledes med salget af NEL. Salgstidspunktet var imidlertid ikke fastlagt. To år efter udbuddet er salget endnu ikke gennemført. Desuden er der øjensynligt allerede truffet visse omstruktureringsforanstaltninger, selv om NEL ikke er solgt. Dette indebærer imidlertid ikke, at den påståede redningsstøtte er forenelig med fællesmarkedet, men betyder derimod, at hele støttebeløbet burde have været tilbagetalt, hvilket dog ikke er tilfældet.

(53) Kommissionen må således slutte, at støtten ikke kan godkendes som redningsstøtte. Kommissionen kan af nedenstående grunde ej heller anerkende støtten som omstruktureringsstøtte.

(54) For det første har Tyskland aldrig fremlagt en omstruktureringsplan for hele koncernen. Tyskland har senest hævdet, at etableringen af et datterselskab, hvortil de rentable aktiver overføres, kan anses som en form for omstrukturering. Dette ville imidlertid betyde, at det var Erba Lautex GmbH i.G., der skulle omstruktureres. Der er imidlertid ikke udarbejdet nogen omstruktureringseller likvidationsplan for Erba Lautex GmbH i.G. Den eneste plan, der er forelagt Kommissionen, vedrører NEL, der udgør en del af koncernen.

(55) For det andet er det ikke realistisk at forvente, at koncernen blot delvist formår at genoprette sin rentabilitet. Tyskland har aldrig erklæret, at rentabiliteten i Erba Lautex GmbH i.G kan genoprettes. I rapporten til den første kreditorforsamling blev det fastslået, at den konkursramte virksomhed ikke kunne genoprettes. Selv om Tyskland er af den opfattelse, at NEL's rentabilitet kan genoprettes, kan dette imidlertid kun ske ved salg af virksomheden. Det er gentagne gange fastslået, at ingen investor tilsyneladende er interesseret i at overtage den nye juridiske person. Dermed kan det fastslås, at der hverken foreligger et væsentligt bidrag fra støttemodtagerne eller håb om et sådant.

(56) Endelig skal Kommissionen tage hensyn til tredjemands bemærkninger, hvori det anføres, at en videreførelse af Erba Lautex GmbH i.G.s aktiviteter, som muliggøres af ikke tilbagesøgt støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, og ny støtte, fordrejer konkurrencen i fællesmarkedet.

c) *Anvendelse af Deggendorf-doktrinen*

(57) Ved indledningen af undersøgelsesproceduren anså Kommissionen det for formålstjenligt at kontrollere tilbagesøgningen af den støtte, der blev kendt ulovlig med beslutning 2000/129/EF. I henhold til Domstolens afgørelse i sag C-355/95 P af 15. maj 1997, Textilwerke Deggendorf GmbH mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og Forbundsrepublikken Tyskland [11], skal Kommissionen i forbindelse med undersøgelsen af, om statsstøtten var forenelig med fællesmarkedet, tage hensyn til alle relevante faktorer. Dertil hører omstændigheder, der måtte være anført i en eventuel tidligere beslutning, og de forpligtelser, som er blevet en medlemsstat pålagt i forbindelse med en sådan beslutning. I forbindelse med vurderingen af ny støtte skal Kommissionen vurdere denne støttes kumulerende virkning med hensyn til en fordrejning af konkurrencen og den med fællesmarkedet uforenelige, ikke tilbagesøgte støtte.

(58) Med beslutning 2000/129/EF blev det fastslået, at der ulovligt var blevet ydet statsstøtte i størrelsesordenen 60,844 mio. EUR (119 mio. DEM) til Erba Lautex GmbH, og at støtten var uforenelig med fællesmarkedet. I artikel 2 i ovennævnte beslutning blev Tyskland pålagt at tilbagesøge støtten fra støttemodtageren. Tyskland anfægtede ikke beslutningen inden for den fastlagte frist, og beslutningen fik således retskraft.

(59) Der gøres opmærksom på, at formålet med kravet om tilbagesøgning af ulovligt ydet støtte, der ikke er i overensstemmelse med fællesmarkedet, er, at tilendebringe den fordrejning af konkurrencevilkårene i fællesmarkedet, som støtten har forårsaget. I dette tilfælde kan

[11] Sml. 1997 I, s. 2549.

det fastslås, at der indtil videre ikke er tilbagesøgt nogen støtte, og at Erba Lautex GmbH i.G. gennem NEL viderefører sine aktiviteter på samme marked. Således er fordrejningen af konkurrencevilkårene endnu ikke tilendebragt. Den nye støtte forbedrer ikke situationen, men gør det derimod muligt for Erba Lautex GmbH at videreføre sine aktiviteter gennem NEL. Kommissionen er således af den opfattelse, at den nye støtte har en skadelig kumulerende virkning på konkurrencen.

## VII. **KONKLUSION**

(60) Kommissionen er nået til den konklusion, at Tyskland ulovligt har gennemført støtten i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Desuden har den støtte, der ikke er forenelig med fællesmarkedet, en skadelig kumulerende virkning —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

*Artikel 1*

Tysklands støtte på 7,834 mio. EUR (15,324 mio. DEM) til fordel for koncernen bestående af Erba Lautex GmbH i.G. og virksomhedens datterselskab Neue Erba Lautex GmbH (som ejes 100 % af moderselskabet) er uforenelig med fællesmarkedet.

*Artikel 2*

1. Tyskland træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den støtte, som allerede ulovligt er udbetalt til den i artikel 1 anførte støttemodtager.

2. Tilbagesøgningen skal ske omgående og i overensstemmelse med national tysk lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. Den støtte, der skal tilbagebetales, tillægges renter fra det tidspunkt, den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

*Artikel 3*

Tyskland underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

*Artikel 4*

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. marts 2002.

*På Kommissionens vegne*

Mario MONTI

*Medlem af Kommissionen*